

Cuprins

Pagina	Cartea	Abreviere
v	Prefață	
vi	Introducere	
1	Evanghelia după Matei	<i>Mt.</i>
74	Evanghelia după Marcu	<i>Mc.</i>
120	Evanghelia după Luca	<i>Lc.</i>
197	Evanghelia după Ioan	<i>Ioan</i>
250	Faptele Apostolilor	<i>F. A.</i>
321	Romani	<i>Rom.</i>
352	1 Corinteni	<i>1 Cor.</i>
381	2 Corinteni	<i>2 Cor.</i>
399	Galateni	<i>Gal.</i>
410	Efeseni	<i>Ef.</i>
420	Filipeni	<i>Fil.</i>
427	Coloseni	<i>Col.</i>
434	1 Tesaloniceni	<i>1 Tes.</i>
440	2 Tesaloniceni	<i>2 Tes.</i>
444	1 Timotei	<i>1 Tim.</i>
453	2 Timotei	<i>2 Tim.</i>
459	Tit	<i>Tit</i>
463	Filimon	<i>Filim.</i>
465	Evrei	<i>Evr.</i>
490	Iacov	<i>Iac.</i>
498	1 Petru	<i>1 Pet.</i>
507	2 Petru	<i>2 Pet.</i>
513	1 Ioan	<i>1 Ioan</i>
521	2 Ioan	<i>2 Ioan</i>
523	3 Ioan	<i>3 Ioan</i>
525	Iuda	<i>Iuda</i>
528	Apocalipsa	<i>Apoc.</i>
561	Glosar	
574	Hărți	

Contents

Page	Book	Abbreviation
xv	Preface	
xvi	Introduction	
1	Matthew	<i>Mt.</i>
74	Mark	<i>Mk.</i>
120	Luke	<i>Lk.</i>
197	John	<i>Jn.</i>
250	Acts	<i>Acts</i>
321	Romans	<i>Rom.</i>
352	1 Corinthians	<i>1 Cor.</i>
381	2 Corinthians	<i>2 Cor.</i>
399	Galatians	<i>Gal.</i>
410	Ephesians	<i>Eph.</i>
420	Philippians	<i>Php.</i>
427	Colossians	<i>Col.</i>
434	1 Thessalonians	<i>1 Th.</i>
440	2 Thessalonians	<i>2 Th.</i>
444	1 Timothy	<i>1 Tim.</i>
453	2 Timothy	<i>2 Tim.</i>
459	Titus	<i>Titus</i>
463	Philemon	<i>Phm.</i>
465	Hebrews	<i>Heb.</i>
490	James	<i>Jas.</i>
498	1 Peter	<i>1 Pet.</i>
507	2 Peter	<i>2 Pet.</i>
513	1 John	<i>1 Jn.</i>
521	2 John	<i>2 Jn.</i>
523	3 John	<i>3 Jn.</i>
525	Jude	<i>Jude</i>
528	Revelation	<i>Rev.</i>
565	Word List	
574	Maps	

Cărțile Vechiului Testament

Cartea	Abreviere
Geneza	<i>Gen.</i>
Exodul	<i>Ex.</i>
Leviticul	<i>Lv.</i>
Numeri	<i>Num.</i>
Deuteronomul	<i>Dt.</i>
Iosua	<i>los.</i>
Judecătorii	<i>Jud.</i>
Rut	<i>Rut</i>
1 Samuel	<i>1 Sam.</i>
2 Samuel	<i>2 Sam.</i>
1 Împărați	<i>1 Împ.</i>
2 Împărați	<i>2 Împ.</i>
1 Cronici	<i>1 Cr.</i>
2 Cronici	<i>2 Cr.</i>
Ezra	<i>Ezra</i>
Neemia	<i>Neem.</i>
Estera	<i>Est.</i>
Iov	<i>Iov</i>
Psalmii	<i>Ps.</i>
Proverbele	<i>Pv.</i>
Eclesiastul	<i>Ecl.</i>
Cântarea Cântărilor	<i>Cânt.</i>
Isaia	<i>Is.</i>
Ieremia	<i>Ier.</i>
Plângerile lui Ieremia	<i>Pl.</i>
Ezechiel	<i>Ezec.</i>
Daniel	<i>Dan.</i>
Osea	<i>Osea</i>
Ioel	<i>Ioel</i>
Amos	<i>Am.</i>
Obadia	<i>Ob.</i>
Iona	<i>Iona</i>
Mica	<i>Mica</i>
Naum	<i>Naum</i>
Habacuc	<i>Hab.</i>
Țefania	<i>Țef.</i>
Hagai	<i>Hag.</i>
Zaharia	<i>Zah.</i>
Maleahi	<i>Mal.</i>

Books of the Old Testament

Book	Abbreviation
Genesis	<i>Gen.</i>
Exodus	<i>Ex.</i>
Leviticus	<i>Lev.</i>
Numbers	<i>Num.</i>
Deuteronomy	<i>Deut.</i>
Joshua	<i>Josh.</i>
Judges	<i>Judges</i>
Ruth	<i>Ruth</i>
1 Samuel	<i>1 Sam.</i>
2 Samuel	<i>2 Sam.</i>
1 Kings	<i>1 Kings</i>
2 Kings	<i>2 Kings</i>
1 Chronicles	<i>1 Chron.</i>
2 Chronicles	<i>2 Chron.</i>
Ezra	<i>Ezra</i>
Nehemiah	<i>Neh.</i>
Esther	<i>Esther</i>
Job	<i>Job</i>
Psalms	<i>Ps.</i>
Proverbs	<i>Prov.</i>
Ecclesiastes	<i>Ecc.</i>
Song of Solomon	<i>S. of S.</i>
Isaiah	<i>Isa.</i>
Jeremiah	<i>Jer.</i>
Lamentations	<i>Lam.</i>
Ezekiel	<i>Ezek.</i>
Daniel	<i>Dan.</i>
Hosea	<i>Hos.</i>
Joel	<i>Joel</i>
Amos	<i>Amos</i>
Obadiah	<i>Obad.</i>
Jonah	<i>Jonah</i>
Micah	<i>Micah</i>
Nahum	<i>Nahum</i>
Habakkuk	<i>Hab.</i>
Zephaniah	<i>Zeph.</i>
Haggai	<i>Hag.</i>
Zechariah	<i>Zech.</i>
Malachi	<i>Mal.</i>

Prefață

Unul dintre principiile-cheie care au stat la baza realizării acestei versiuni a Sfintei Scripturi este că o bună traducere înseamnă o bună comunicare. Principala grijă a traducătorilor a fost aceea de a comunica întotdeauna cititorului mesajul autorilor cărților Bibliei la fel de clar și natural cum îl transmiteau scrierile originale oamenilor din acele vremuri. O traducere fidelă nu înseamnă doar a potrivi cuvinte din dicționar. Este un proces, o încercare de exprimare a mesajului original într-o formă care nu numai să aibă același înțeles, dar să fie la fel de relevantă, să trezească același interes și să aibă astăzi același impact pe care l-a avut și acum aproape două mii de ani.

Astfel, comunicarea eficientă a fost foarte importantă pentru traducătorii acestui text. Această dorință de a comunica în mod corect nu a neglijat acuratețea, dar aceasta a fost înțeleasă în sensul unei fidele redări a ideilor și nu a unei desăvârșite corespondențe între diferite trăsături formale ale limbajului.

Autorii Scripturii, și în special cei ai Noului Testament, au arătat prin stilul folosit că erau interesați de o bună comunicare. Traducătorii

acestei versiuni românești au considerat că acesta este un exemplu demn de urmat. Astfel, ei au hotărât ca mesajul biblic să fie prezentat cititorilor cărora li se adresează această lucrare, într-o formă simplă și naturală. Ei au folosit limbajul astfel încât acesta să nu ridice o piedică în calea înțelegerii, ci să pună la dispoziția cititorului cheia necesară descoperirii adevărurilor din Sfintele Scripturi.

Pentru a înlesni înțelegerea, au fost folosite anumite elemente speciale. Cuvintele sau frazele care necesită o explicație mai lungă sunt urmate de un indice numeric și explicate în notele de subsol. Cuvintele sau sintagmele care apar de mai multe ori sunt urmate de semnul (*) și sunt explicate în lista de cuvinte de la sfârșitul cărții. În plus, sunt identificate citatele din Sfânta Scriptură și este indicată proveniența lor în notele de subsol unde apar și variante de traducere acolo unde s-a considerat necesar. În câteva cazuri, cuvinte indicate în mod implicit de context sunt redată în text pentru a înlesni înțelegerea lui. Astfel de cuvinte explicative sunt marcate prin semnele „L”.

Introducere

Noul Testament este numele folosit de secole pentru a indica un grup de scrieri care formează cea de-a doua parte a Bibliei. Biblia este o culegere de cărți structurată în două părți. De fapt, chiar cuvântul „Biblie“ vine de la un cuvânt grecesc care înseamnă „cărți“. Cuvântul tradus prin „testament“ era folosit pentru a indica un „legământ“ sau o „înțelegere“ și se referă la promisiunea lui Dumnezeu de a-Și binecuvânta poporul. Vechiul Testament este o culegere de scrieri care prezintă legământul făcut de Dumnezeu cu poporul evreu (Israel) în vremea lui Moise. Noul Testament este o culegere de scrieri care prezintă legământul făcut de Dumnezeu cu toți cei ce cred în Isus Cristos.

Scrierile Vechiului Testament relatează lucrările pline de măreție ale lui Dumnezeu față de poporul evreu și dezvăluie planul Său de a folosi acest popor spre binecuvântarea întregii lumi. Aceste scrieri vorbesc despre venirea unui Mântuitor (Mesia) pe care Dumnezeu Îl va trimite să împlinească planul Său. Scrierile Noului Testament sunt o continuare a istoriei Vechiului Testament. Ele relatează venirea Mântuitorului (Isus Cristos) și prezintă semnificația venirii Lui pentru întreaga omenire. Vechiul Testament este foarte important deoarece el oferă informațiile de fond necesare înțelegerii Noului Testament. La rândul lui, Noul Testament întregește istoria mântuirii începută în Vechiul Testament.

Vechiul Testament

Scrierile Vechiului Testament sunt o culegere de 39 de cărți aparținând unor autori diferiți. În cea mai mare parte, ele au fost scrise în ebraică, limba Israelului antic, însă există și secțiuni scrise în aramaică, limba oficială a Imperiului Babilonian. Unele părți ale Vechiului Testament au fost scrise cu 3 500 de ani în urmă, iar între scrierea primei și

ultimei cărți au trecut mai mult de 1 000 de ani. În această culegere sunt prezente cărți cu caracter juridic, pagini de istorie, proză, cântece, poezie, precum și învățături ale înțelepților.

Potrivit opiniei generale, Vechiul Testament este împărțit în trei secțiuni: Legea, Profeții și Scrierile Sfinte. Legea conține cinci cărți numite: „Cele cinci cărți ale lui Moise“. Prima carte este Geneza, și ea vorbește despre începutul lumii așa cum o știm noi astăzi, despre primul bărbat și prima femeie, precum și despre primul lor păcat împotriva lui Dumnezeu. Ea vorbește, de asemenea, despre marele potop și familia salvată de Dumnezeu de la acest potop, despre începuturile poporului Israel, poporul ales de Dumnezeu spre a fi folosit într-un scop cu totul deosebit.

Povestea lui Avraam

Dumnezeu a făcut un legământ cu Avraam, unul din marii oameni ai credinței. În această înțelegere, Dumnezeu a promis să-l facă pe Avraam tatăl unei mari națiuni și să le dea, lui și urmașilor săi, țara Canaanului. Pentru a arăta că a acceptat înțelegerea, Avraam a fost circumcis. Circumcizia a devenit astfel semnul legământului dintre Dumnezeu și poporul Său. Avraam nu știa cum va împlini Dumnezeu lucrurile pe care le-a promis, dar a avut credință în El. Acest lucru a fost pe placul lui Dumnezeu.

Dumnezeu i-a spus lui Avraam să plece din casa lui, să-și părăsească familia aflată printre semiții din Mesopotamia, și l-a condus în țara promisă, Canaanul (numit și Palestina). La bătrânețe, Avraam a avut un fiu pe nume Isaac. Isaac a avut un fiu, pe nume Iacov, iar Iacov (numit și Israel) a avut doisprezece fii și o fiică. Această familie a devenit poporul lui Israel, dar națiunea evreiască nu și-a uitat niciodată originea tribală. A continuat să se refere la sine sub denumirea de „Cele

douăsprezece triburi ale lui Israel“ — urmașii celor doisprezece fii ai lui Iacov: Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Dan, Neftali, Gad, Așer, Isahar, Zabulon, Iosif și Benjamin. Cei trei strămoși — Avraam, Isaac și Iacov (Israel) — sunt cunoscuți ca fiind „părinții“ sau „patriarhii“ lui Israel.

Avraam a fost și un alt fel de „părinte“. De multe ori, în vremea Israelului antic, Dumnezeu a chemat anumiți oameni spre a fi purtătorii mesajului Lui. Aceștia erau reprezentanții lui Dumnezeu în fața poporului. Prin profeți, Dumnezeu a făcut multe făgăduințe poporului Israel, le-a transmis avertismente, legi, învățături, lecții care se bazau pe experiențe trecute, dar și lecții care aveau în vedere evenimente viitoare. Avraam, „evreul“ este primul profet menționat în Biblie.

Israel eliberat din sclavie

Familia lui Iacov (Israel) a crescut și a ajuns să includă aproape șaptezeci dintre urmașii lui direcți. Unul dintre fiii săi, Iosif, a devenit un mare demnitar în Egipt. Din cauza unor vremuri foarte grele, Iacov și familia lui s-au mutat în Egipt unde se găsea hrană din belșug. Acest trib al evreilor ajunsese aproape o națiune, iar faraonul (regele Egiptului) i-a transformat în sclavi. Cartea Exodul arată cum, în cele din urmă, după patru sute de ani, Dumnezeu l-a folosit pe Moise pentru a elibera poporul Israel din sclavia egipteană și pentru a-i conduce pe evrei înapoi în Palestina. Prețul eliberării a fost foarte mare, însă egiptenii au fost cei care l-au plătit. Faraonul și toate familiile din Egipt și-au pierdut primul născut înainte ca suveranul să accepte, în sfârșit, să-i elibereze pe evrei. Primul născut a trebuit să moară pentru ca oamenii să fie eliberați, iar poporul Israel a comemorat acest lucru mai târziu, în multe feluri, prin închinarea și prin jertfele aduse.

Poporul Israel era pregătit pentru călătoria spre libertate. Fiecare familie tăiașe și fripsese un miel. Ei au pus sângele mielului pascal pe stâlpii porții ca un semn special pentru Dumnezeu. Au copt în grabă pâine fără drojdie și au mâncat. În noaptea aceea, îngerul Domnului a trecut prin țara Egiptului. În casele unde sângele mielului nu era pe stâlpii porții, primul născut din acea familie trebuia să moară. Astfel, poporul Israel a fost eliberat, însă, în timp ce israeliții erau gata să

părăsească Egiptul, faraonul s-a răzgândit. El și-a trimis oștile să-i prindă pe sclavii israeliți și să-i aducă înapoi, dar Dumnezeu a intervenit și a salvat poporul Său. Dumnezeu a despărțit în două Marea Roșie, a condus poporul Său spre libertate, pe celălalt mal, și a distrus armata egiptenilor care îi urmărea. Apoi, undeva în Peninsula Arabică, pe un munte în deșertul Sinai, Dumnezeu a făcut un legământ deosebit cu poporul Său.

Legea lui Moise

Eliberarea poporului Israel de către Dumnezeu și legământul încheiat cu ei pe Muntele Sinai au făcut ca acest popor să fie cu totul deosebit față de toate celelalte națiuni. Legământul conținea promisiuni și legi pentru poporul Israel, iar o parte a acestui legământ, cunoscută sub numele de „Cele zece porunci“ a fost scrisă de Dumnezeu pe două table de piatră și a fost dată poporului. Aceste porunci conțin principii de bază pentru felul de viață pe care îl aștepta Dumnezeu de la poporul Israel. Ele includ toate îndatoririle pe care le are un fiu al poporului Israel față de Dumnezeu, familie și aproapele său.

Cele zece porunci și restul legilor și învățăturilor date pe Muntele Sinai au devenit cunoscute sub denumirea de „Legea lui Moise“ sau, mai simplu, „Legea“. De multe ori, acești termeni sunt folosiți spre a se face referire la primele cinci cărți ale Scripturilor, dar și la întreg Vechiul Testament.

În afară de Cele zece porunci și alte reguli de comportament, Legea lui Moise mai conține reguli și instrucțiuni referitoare la preoți, jertfe, închinare și zile sfinte. Acestea se găsesc în cartea Leviticul. În conformitate cu Legea lui Moise, toți preoții și ajutoarele lor trebuiau să aparțină tribului lui Levi. Aceste ajutoare erau leviții, iar preotul cel mai important purta numele de mare preot.

Legea mai cuprinde instrucțiuni pentru ridicarea Cortului Sfânt sau Cortul Întâlnirii, locul unde poporul Israel se aduna pentru a se închina înaintea lui Dumnezeu. Tot în Lege sunt consemnate instrucțiuni cu privire la toate obiectele folosite în închinare. Toate acestea i-au pregătit pe israeliți pentru zidirea Templului, clădirea sfântă din Ierusalim, de pe Muntele Sion, unde avea să se adune mai târziu poporul pentru a se închina lui Dumnezeu. Regulile cu privire la jertfe și la

închinare îi ajutau pe oameni să vadă că au păcătuit unii împotriva altora și împotriva lui Dumnezeu, însă ele ofereau și o cale de iertare și de împăcare cu Dumnezeu. Aceste jertfe au pregătit calea pentru o mai bună înțelegere a jertfei pe care Dumnezeu o plănuise pentru ispășirea păcatelor întregii omeniri.

Legea conținea instrucțiuni pentru celebrarea unor zile sfinte sau sărbători. Fiecare sărbătoare avea o semnificație specială. Unele sărbători erau ocazii fericite de a celebra evenimente deosebite ale anului, cum ar fi sărbătoarea recoltei sau ziua primelor roade, Sabuot (Cincizecime sau sărbătoarea săptămânilor) și Sucot (sărbătoarea corturilor).

Unele sărbători erau ținute pentru comemorarea lucrărilor mărețe împlinite de Dumnezeu pentru poporul Său. Paștele era una dintre aceste sărbători. Fiecare familie retrăia eliberarea din Egipt. Oamenii cântau cântece de slavă lui Dumnezeu și jertfeau un miel și pregăteau carnea potrivit rânduielii. Fiecare pahar de vin și fiecare îmbucătură de mâncare le amintea israeliților de lucrurile pe care le-a făcut Dumnezeu spre a-i scăpa de la o viață de durere și întristare.

Alte sărbători erau pline de sobrietate. În fiecare an, de Ziua Ispășirii, poporul trebuia să-și amintească lucrurile rele pe care le făcuseră împotriva semenilor lor și împotriva lui Dumnezeu. Aceasta era o zi a întristării, când israeliții nu mâncau; însă era, de asemenea, ziua în care marele preot aducea jertfe speciale care să acopere sau să ispășească păcatele lor.

Legământul făcut de Dumnezeu cu Israel era foarte important pentru scriitorii Vechiului Testament. Aproape toate cărțile Profeților și Scrierile Sfinte se bazează pe faptul că poporul Israel și fiecare cetățean al Israelului a făcut un legământ special cu Dumnezeu. Ei l-au numit „Legământul Domnului“ sau pur și simplu „Legământul“. Cărțile lor de istorie prezintă evenimentele în lumina acestui legământ: dacă o anumită persoană sau întreg poporul era credincios Domnului și Legământului, atunci Dumnezeu îi răsplătea. Dacă poporul a abandonat Legământul, Dumnezeu i-a pedepsit. El și-a trimis profeții pentru a le aminti oamenilor de legământul Său cu poporul evreu. Poeții lui Israel au cântat despre lucrurile minunate pe care le-a făcut Dumnezeu pentru poporul Său ascultător și au plâns pentru

suferința și pedepsele care s-au abătut asupra celor care nu L-au ascultat pe Dumnezeu. Scriitorii Vechiului Testament și-au fundamentat concepțiile despre bine și rău pe temelia învățăturilor Legământului. De aceea, atunci când oameni nevinovați sufereau, poeții încercau să înțeleagă motivele acestei suferințe.

Împărăția lui Israel

Istoria Israelului antic este o alternanță între istoria poporului care-L părăsește pe Dumnezeu și istoria lui Dumnezeu care salvează poporul și îl face să se întoarcă la Sine. Acest ciclu a început imediat după ce poporul a acceptat Legământul lui Dumnezeu, și de atunci s-a repetat mereu. La Muntele Sinai, poporul Israel a acceptat să-L urmeze pe Dumnezeu, pentru ca apoi să se răzvrătească și să fie silit să pibegească timp de patruzeci de ani în deșert. În cele din urmă, Iosua, succesorul lui Moise a condus poporul în Țara promisă. A avut loc o cucerire inițială și o parțială colonizare a ținutului încredințat Israelului, iar în primele secole după această colonizare parțială oamenii au fost conduși de judecători.

În cele din urmă, poporul a dorit să aibă un împărat. Primul împărat a fost Saul, dar el nu a ascultat de Dumnezeu, și Dumnezeu a ales un tânăr păstor, pe nume David, pentru a fi noul împărat. Profetul Samuel a venit și a turnat undelemn pe capul lui David, ungându-l astfel ca împărat al lui Israel. Dumnezeu i-a promis lui David că viitorii împărați ai Israelului vor fi urmașii săi din tribul lui Iuda. David a cucerit cetatea Ierusalim și a făcut din ea capitala sa, loc în care avea să fie construit mai târziu Templul. El a desemnat preoții, profeții, compozitorii, muzicienii și cântăreții pentru serviciile religioase desfășurate la Templu. David a scris el însuși multe cântări (psalmi), însă Dumnezeu nu i-a îngăduit să zidească Templul.

Când David era bătrân și aproape de moarte, el l-a numit pe Solomon, fiul lui, împărat al lui Israel. David și-a sfătuit fiul să-L urmeze întotdeauna pe Dumnezeu și să respecte Legământul. Ca împărat, Solomon a construit Templul și a extins granițele Israelului. În timpul domniei lui Solomon, Israel a ajuns în culmea gloriei sale. Solomon a devenit un împărat cu un renume deosebit, iar Israel un popor foarte puternic.

Iuda și Israel — Împărăția divizată

După moartea lui Solomon, a avut loc un război civil și poporul a fost divizat, cele zece triburi din nord luându-și numele de Regatul lui Israel. Triburile din sud și-au luat numele de Regatul lui Iuda (de unde provine termenul de „iudeu“). Iuda a rămas fidel Legământului, iar împărații din familia lui David au continuat să domnească în Ierusalim până când Iuda a fost cucerit, iar poporul său a fost dus de babilonieni în exil.

Peste împărăția din nord au domnit mai multe dinastii, pentru că poporul nu a respectat Legământul făcut cu Dumnezeu. De-a lungul anilor, regii lui Israel și-au stabilit capitala în diferite cetăți, dintre care ultima a fost Samaria. Pentru a avea mai mare control asupra poporului, regii lui Israel au schimbat modul de închinare către Dumnezeu. Ei au ales alți preoți și au construit două noi temple, unul la Dan (la hotarul de nord al lui Israel), iar celălalt la Betel (de-a lungul hotarului dintre Israel și Iuda). Între Israel și Iuda a avut loc un mare număr de războaie.

În timpul acestei perioade de război civil și de tulburări sociale, Dumnezeu a trimis în Iuda și în Israel mulți profeți. Unii dintre ei erau preoți, alții erau simpli țărani. Unii erau sfinctici ai regilor, alții trăiau vieți simple. Unii dintre profeți și-au scris învățăturile sau profețiile, dar mulți dintre ei nu au făcut-o. Însă toți profeții au predicat despre dreptate, cinste, nevoia de ajutor din partea lui Dumnezeu și biziurea pe El pentru a obține acest ajutor.

Mulți profeți au avertizat poporul că va fi înfrânt și împrăștiat pe toată suprafața pământului dacă nu se va întoarce la Dumnezeu. Unii dintre acești profeți au avut viziuni atât ale slavei din viitor, cât și ale unor pedepse viitoare. Mulți dintre ei așteptau cu nerăbdare timpul când va veni un nou împărat pentru a conduce împărăția. Unii vedeau acest împărat ca fiind un urmaș al lui David, care va conduce poporul lui Dumnezeu într-o nouă eră de aur. Alții vedeau acest împărat venind să domnească pentru totdeauna peste o împărăție veșnică. Alții îl vedeau ca pe un slujitor care urma să îndure multe pentru a aduce acest popor înapoi la Dumnezeu. Dar toți îl vedeau ca fiind Mesia, Cel uns de Dumnezeu pentru a aduce o nouă eră.

Distrugerea lui Israel și a lui Iuda

Poporul Israel nu a luat seama la avertismentele lui Dumnezeu, așa că în 722–721 î.Cr. Samaria a fost cucerită de asirieni. Poporul Israel a fost scos din case și împrăștiat pe tot cuprinsul Imperiului Asirian, despărțit pentru totdeauna de frații și surorile sale din Iuda. Apoi asirienii au adus străini pentru a repopula țara lui Israel. Acești oameni au fost inițiați în religia evreiască și nu puțini au încercat să țină Legământul. Ei au ajuns să fie cunoscuți sub numele de samariteni. Asirienii au încercat să cucerească regatul lui Iuda. Multe cetăți au fost invadate, dar Dumnezeu a salvat Ierusalimul. Împăratul Asiriei, biruit, s-a întors în țara sa și acolo a fost ucis de doi dintre fiii săi. Astfel, Iuda a fost salvat.

Pentru o vreme, poporul lui Iuda s-a schimbat. Iudeii au început să-L asculte pe Dumnezeu, dar aceasta nu a durat mult. Până la urmă, au fost și ei înfrânți și risipiți pe suprafața pământului. Babilonul a ajuns puternic și a atacat regatul lui Iuda. La început, agresorii au luat ca prizonieri câțiva oameni importanți. Dar câțiva ani mai târziu, în 587–586 î.Cr., s-au întors spre a distruge Ierusalimul și Templul din cetate. O parte din oameni au fugit în Egipt, dar cea mai mare parte a lor au fost duși în Babilon ca sclavi. Dumnezeu a trimis din nou profeți, și oamenii au început să-L asculte. Se pare că distrugerea Templului și a Ierusalimului, ca și exilul în Babilon, au avut un mare impact asupra poporului, determinând o schimbare reală. Profeții vorbeau din ce în ce mai mult despre noul împărat și împărăția lui. Unul dintre acești profeți, Ieremia, a vorbit chiar despre un Nou Legământ. Acest Nou Legământ, spre deosebire de cel vechi, nu va fi scris pe table de piatră, ci urma să fie scris în inimile celor credincioși din poporul lui Dumnezeu.

Întoarcerea iudeilor în Palestina

Între timp, la conducerea Imperiului Medo-Persan a venit Cyrus, care a cucerit Babilonul. El a permis oamenilor să se întoarcă în țările lor de baștină. Astfel, la 70 de ani după exil, o mare parte a poporului lui Iuda s-a întors acasă. Oamenii s-au străduit să-și reclădească națiunea, dar Iuda a rămas un popor mic și departe de a fi puternic. Ei au reconstruit Templul, deși fără splendoarea celui înălțat de Solomon. Mulți iudei s-au

întors cu adevărat la Dumnezeu și au început să studieze Legea, cărțile Profetilor și celelalte scrieri sfinte. Mulți bărbați au devenit scribi (oameni învățați sau cărturari) care au făcut copii ale Scripturilor. S-a ajuns chiar ca acești bărbați să înființeze școli unde se studiau Scripturile. Oamenii au început să se adune în ziua de sabbat (sâmbăta) spre a studia, a se ruga și a se închina lui Dumnezeu împreună. În sinagogile lor se studiau Scripturile, și mulți oameni au început să aștepte venirea lui Mesia.

În Occident, Alexandru cel Mare a câștigat controlul asupra Greciei, și nu după mult timp a cucerit întreaga lume. El a răspândit limba greacă, precum și obiceiurile și cultura Greciei în multe părți ale lumii. După moartea lui, împărăția lui s-a divizat și în curând un alt imperiu a apărut și a preluat controlul asupra unei mari părți a lumii cunoscute în vremea aceea, incluzând Palestina, unde locuia poporul lui Iuda.

Noii conducători, romanii, erau de cele mai multe ori cruzi și duri, iar iudeii erau mândri și îi sfidau pe opresori. În acele vremuri zbuciumate, mulți iudei se așteptau ca Mesia să vină în timpul vieții lor. Iudeii vroiau să fie conduși doar de Dumnezeu și de Mesia, pe care Dumnezeu promisese că-L va trimite pentru ei. Ei nu au înțeles că Dumnezeu dorea să salveze întreaga lume prin Mesia. Ei credeau că planul lui Dumnezeu era să salveze iudeii de întreaga lume. Unii iudei se mulțumeau să aștepte ca Dumnezeu să-L trimită pe Alesul Său. Dar alții s-au hotărât să-L „ajute” pe Dumnezeu să pună bazele împărăției Sale. Acești iudei purtau numele de „zeloți”. Zeloții au încercat să lupte împotriva romanilor și de multe ori au ucis alți iudei care colaboraseră cu romanii.

Grupările religioase ale iudeilor

În secolul I î.Cr., Legea lui Moise devenise foarte importantă pentru iudei. Oamenii studiau și dezbăteau Legea. Deși o înțelegeau în mod diferit, mulți iudei erau gata să moară pentru Lege. Printre iudeii acelei vremi, existau trei mari grupări religioase și în fiecare grupare erau cărturari (sau învățați).

Saducheii

Una dintre aceste grupări era cea a saducheilor. Se pare că această denumire provine de la numele Sadoc, marele preot din timpul împăratului David. Mulți dintre preoți

și oamenii cu influență erau saducheii. Acești oameni acceptau numai Legea (cele cinci cărți ale lui Moise) ca autoritate în probleme religioase. Legea învăța multe lucruri despre preoți și jertfe, dar nu menționa existența unei vieți viitoare. Așa că saducheii nu credeau într-o înviere a morților.

Fariseii

Altă grupare era aceea a fariseilor. Această denumire provine dintr-un cuvânt ebraic ce se traduce prin „a interpreta” sau „a separa”. Acești învățați evrei încercau să predea și să interpreteze Legea lui Moise pentru oamenii obișnuiți. Fariseii credeau că exista o tradiție orală care se păstrase chiar din zilele lui Moise. Ei credeau că bărbații din fiecare generație puteau să interpreteze Legea într-un fel care i-ar fi îngăduit acesteia să satisfacă nevoile oamenilor din generația respectivă. Aceasta demonstra că fariseii acceptau ca autoritate nu numai Legea lui Moise, dar și Profetii, Scrierile Sfinte și chiar tradițiile lor. Acești oameni își dădeau toată silința să respecte Legea și tradițiile lor. Așa că erau foarte atenți la tot ce mâncau și la fiecare lucru pe care îl atingeau. Aveau mare grijă cu privire la ritualul spălării mâinilor și băile rituale. Ei credeau că oamenii vor învia din morți, pentru că înțelegeau mesajul multor profeți, care spuneau că așa se va întâmpla.

Esenienii

Cea de-a treia mare grupare religioasă a iudeilor erau esenienii. Mulți dintre preoții din Ierusalim nu trăiau după voia lui Dumnezeu. De asemenea, marele preot era de multe ori ales de romani și, în cele mai multe cazuri, nu era ales potrivit cu Legea lui Moise. De aceea, esenienii credeau că jertfele și închinarea nu se desfășurau într-un mod corespunzător la Ierusalim. Așa că esenienii s-au mutat din Ierusalim spre a locui în Pustia Iudeii. Ei aveau propria lor comunitate, unde puteau veni și locui doar alți esenieni. Ei posteau, se rugau și așteptau ca Dumnezeu să-L trimită pe Mesia și să curețe Templul și preoțimea. Mulți specialiști cred că esenienii erau legați cumva de comunitatea de la Qumran și că există o legătură între ei și multele scrieri străvechi (inclusiv „Manuscrisele de la Marea Moartă”) găsite la Qumran și în alte locuri din Pustia Iudeii.

Noul Testament

Dumnezeu inițiasă un plan pentru a cărui împlinire alesese un popor aparte. El făcuse un legământ cu acest popor, legământ prin care acești oameni erau pregătiți să înțeleagă dreptatea și bunătatea lui Dumnezeu. Prin profeți și poeți, El a dezvăluit planul Său de a binecuvânta lumea prin instaurarea unei „împărății“ perfecte din punct de vedere spiritual, având la bază un legământ nou și mult mai bun. Planul acesta trebuia să înceapă o dată cu venirea lui Mesia. Profeții vorbiseră pe larg despre venirea Lui. Ei vestiseră unde Se va naște Mesia, ce fel de om va fi El și lucrarea pe care va trebui să o ducă la îndeplinire. Era timpul ca Mesia să vină și să inițieze Noul Legământ.

Scrierile Noului Testament relatează cum a fost dezvăluit Noul Legământ al lui Dumnezeu și cum a fost pus în aplicare de Isus, care este Cristosul („Unsul“, Mesia). Ele arată că Noul Legământ este valabil pentru toate popoarele. Tot prin aceste scrieri aflăm și în ce fel au răspuns oamenii din primul secol la oferta plină de îndurare și de dragoste a lui Dumnezeu și au devenit astfel parte a Noului Legământ. Aceste scrieri conțin instrucțiuni cu privire la modul de viață al sfinților lui Dumnezeu în această lume. De asemenea, ele înfățișează binecuvântările pe care Dumnezeu le-a promis poporului Său pentru o viață deplină aici, pe pământ, și pentru viața de după moarte împreună cu El.

Scrierile Noului Testament cuprind douăzeci și șapte de „cărți“ distincte, provenind de la cel puțin opt scriitori. Toți au scris în greacă, aceasta fiind o limbă larg răspândită în primul secol. Peste o jumătate din totalul scrierilor respective au fost redactate de patru „apostoli“, oameni aleși de Isus pentru a fi reprezentanții sau mesagerii Săi. Trei dintre aceștia — Matei, Ioan și Petru — au făcut parte din grupul celor doisprezece ucenici apropiați ai lui Isus în timpul vieții Sale pe acest pământ. Celălalt scriitor, Pavel, a fost ales apostol de către Isus mai târziu, printr-o apariție miraculoasă.

Primele patru cărți, numite „Evangheliile“, sunt povestiri distincte despre viața și moartea lui Isus Cristos. În general, aceste cărți pun un accent deosebit pe învățătura lui Isus, pe scopul venirii Sale pe pământ și pe semnificația esențială a morții Sale, și acordă

mai puțină atenție faptelor vieții Sale din punct de vedere istoric. Acest lucru este adevărat mai ales pentru cartea a patra, Evanghelia după Ioan. Primele trei Evangheliile sunt foarte asemănătoare în conținut. Multe fapte redată de una din aceste Evangheliile pot fi găsite într-una sau în celelalte două Evangheliile. Totuși, fiecare scriitor se adresează unui anumit public și pare să aibă în vedere un scop diferit.

Cele patru Evangheliile sunt urmate de Faptele Apostolilor, o istorie a evenimentelor care au urmat morții lui Isus. Această carte arată cum a fost vestit darul de iubire al lui Dumnezeu de către ucenicii lui Isus în întreaga lume. Propovăduirea Evangheliei (Vestea Bună) a dus la acceptarea, pe scară largă, a credinței creștine în Palestina și în lumea romană. Cartea Faptele Apostolilor a fost scrisă de Luca, el fiind martor la aproape toate evenimentele pe care le-a consemnat. Luca a fost și autorul celei de-a treia Evanghelii. Cele două cărți ale sale au o unitate logică, Faptele Apostolilor fiind urmarea naturală a povestirii sale despre viața lui Isus.

După Faptele Apostolilor, urmează o colecție de scrisori către persoane sau grupuri de creștini. Aceste scrisori au fost trimise de conducători creștini ca Pavel și Petru, doi dintre apostolii lui Isus. Ele au fost scrise pentru a ajuta oamenii din vremea aceea să găsească soluții la problemele de tot felul care apăruseră. Ele sunt valabile și utile și astăzi prin contribuția lor la informarea, corectarea, învățarea și încurajarea creștinilor cu privire la credința lor, la viața lor în comunitatea creștină și la relațiile lor sociale.

Ultima carte a Noului Testament, Apocalipsa, este diferită de toate celelalte cărți, deși scopul ei este similar celui al scrisorilor adresate bisericilor.

Cărțile Noului Testament

Următoarele detalii despre cărțile Noului Testament vor fi de folos celor care se află în fața textului biblic pentru prima dată:

Matei. Matei este numele unuia dintre cei doisprezece ucenici ai lui Isus. El era vameș iudeu când Isus l-a ales să fie unul dintre apostolii Săi. În scrierea lui Matei se resimte influența originii sale evreiești. El pare interesat în special de împlinirea profețiilor din Vechiul Testament în legătură cu viața lui Isus.

Totuși, Matei își centreează cartea în jurul învățaturii lui Isus.

Marcu. Ioan-Marcu a fost un tânăr prieten al unora dintre apostoli. Stilul său este succint și plin de acțiune. În comparație cu Matei și Luca, Marcu acordă foarte puțin interes învățăturilor lui Isus. Marcu avea ca țintă aparentă a scrierii sale gândirea romană total diferită de cea evreiască, Evanghelia lui concentrându-se pe acțiunile lui Isus care dovedeau că El este Fiul lui Dumnezeu. Marcu pare interesat, în primul rând, ca oamenii să știe că Isus a venit pe pământ pentru a salva omenirea de consecințele păcatului.

Luca. Aceasta este una dintre cele două cărți scrise de Luca, un tovarăș de călătorie al apostolului Pavel. Luca era un doctor cu o vastă cultură și un scriitor talentat. El pare a fi familiar cu Evanghelia lui Marcu și cu majoritatea materialului din Evanghelia lui Matei, dar alege să includă în special părțile care ar putea trezi interesul și ar fi ușor de înțeles pentru cititorii săi neevrei. Mai mult decât ceilalți scriitori ai Evangheliilor, Luca pare interesat de o istorisire ordonată a vieții lui Isus ca realitate istorică. Totuși, accentul nu este pus pe evenimentele din viața lui Isus, ci pe Isus Însuși, ca Om iubitor și atent la nevoile oamenilor, care îi învață pe oameni adevăratul sens al vieții, având puterea să ajute și să mântuiască.

Ioan. Această Evanghelie este foarte deosebită de celelalte trei, și acest lucru este evident încă din frumoasa și profunda sa introducere. Ioan aduce mult material pe care nu-l găsim în celelalte Evanghelii. Principalul său scop este acela de a susține că Isus este Mesia (Cristos), divinul Fiul al lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii.

Faptele Apostolilor. Cartea aceasta, scrisă de Luca, preia și continuă istorisirea din punctul în care se termină prima sa carte. Începe cu instrucțiunile lui Isus către apostolii Lui prin care Domnul le cere să propovăduiască Vestea Bună în toată lumea, acesta fiind mesajul despre iubirea lui Dumnezeu pentru omenire. Isus vroia ca ei să vorbească oamenilor despre misiunea Lui divină. Care era această misiune? Mântuirea omenirii de consecințele păcatelor. Luca trasează tulburătoarea împlinire a acestei misiuni, concentrându-se pe faptele personajelor principale: Petru și Pavel. El arată

cu câtă rapiditate s-a răspândit creștinismul, care a cunoscut un început modest în Ierusalim și în ținuturile înconjurătoare din Iudeea și Samaria, și s-a extins atingând provinciile cele mai îndepărtate ale Imperiului Roman.

Următorul grup de scrieri din Noul Testament îl constituie scrisorile lui Pavel. Apostolul Pavel (care inițial se numea Saul) era un iudeu cu o educație aleasă, originar din Tars, localitate aflată în Cilicia (sud-estul Turciei). Instruit în Ierusalim, el avea o poziție proeminentă printre farisei și s-a opus în mod violent mișcării creștine în anii de început. Isus i-a apărut într-o viziune și i-a schimbat radical sensul vieții. Zece ani mai târziu, a început să călătorească pentru a duce oamenilor Vestea Bună despre Cristos. În această perioadă, a scris multe scrisori bisericilor (grupurilor de creștini), precum și câtorva persoane. Treisprezece din aceste scrisori sunt incluse în Noul Testament.

Scrisoarea lui Pavel către **Romani** este cea mai lungă și cea mai plină de semnificații dintre scrisorile sale. Cele mai multe dintre ele au fost adresate unor grupuri de creștini din cetățile în care el a început să-i învețe pe oameni despre Cristos și să formeze biserici. Însă el încă nu fusese la Roma când le-a scris această scrisoare creștinilor de acolo. Pavel se afla în Grecia, în anul 57 d.Cr. Pentru că nu a putut ajunge la Roma așa cum dorise, a consemnat în această scrisoare esențialul învățaturii sale. Este o prezentare foarte exactă a adevărilor fundamentale ale credinței creștine.

Cărțile 1 și 2 Corinteni sunt două din scrisorile adresate de Pavel creștinilor din Corint, care era un oraș din sudul Greciei. În introducerea acestor două scrisori, Pavel abordează problemele apărute în mijlocul creștinilor de acolo și răspunde la câteva întrebări care-i fuseseră adresate. El scrie despre unitatea creștină, căsătorie, adulter și desfrânare, divorț, obiceiuri evreiești etc. Un interes deosebit îl prezintă capitolul 13, celebrul pasaj unde Pavel vorbește despre dragoste, în care el vede soluția tuturor problemelor corintenilor. Cea de-a doua scrisoare urmează răspunsului dat de corinteni la cea dintâi.

Scrisoarea lui Pavel către **Galateni** tratează o altă problemă semnalată printre creștinii din Galatia. Pavel a vestit acolo mesajul creștin și

a întemeiat câteva biserici. La un moment dat, în cetate și-a făcut apariția un grup de învățători evrei care au încercat să propage niște idei total diferite de adevărata învățătură a lui Cristos. Problema era una crucială pentru că viza însuși fundamentul unei bune relații cu Dumnezeu. Neputându-se deplasa în Galatia în acel moment, Pavel se ocupă de problema lor în această scrisoare. Asemenea scrisorii către Romani, scrisoarea către Galateni tratează adevărurile fundamentale ale credinței creștine, dar dintr-o altă perspectivă.

Pavel a scris Scrisoarea către **Efeseni** în timp ce era în închisoare, dar nu se știe exact unde și când. Tema acestei scrisori o constituie planul lui Dumnezeu de a-i strânge pe toți credincioșii sub conducerea lui Cristos. Pavel îi încurajează pe creștini să-și trăiască viața în armonie unii cu alții și într-o deplină ascultare de voia lui Dumnezeu.

Scrisoarea lui Pavel către **Filipeni** a fost scrisă tot din închisoare, probabil din Roma. Pavel se confrunta, pe atunci, cu multe necazuri, dar avea încredere în Dumnezeu, iar scrisoarea lui exprimă din plin această încredere și bucurie. Pavel a scris-o pentru a-i încuraja pe creștinii din Filipi și a le mulțumi pentru sprijinul lor material.

Pavel a scris Scrisoarea către **Coloseni** pentru a combate anumite erezii care tulburau Biserica din Colose, un oraș din Asia Mică (Turcia). Unele pasaje din această Epistolă au afinități cu Scrisoarea către Efeseni. Pavel oferă și câteva lecții practice privind adevărata viață de creștin.

1 și 2 Tesaloniceni s-au numărat probabil printre primele scrisori scrise de Pavel. În prima sa călătorie în Macedonia (nordul Greciei), Pavel le-a propovăduit locuitorilor Tesalonicului mesajul creștin. Mulți au crezut, dar Pavel a trebuit să se despartă de ei foarte curând. El le-a scris pentru a-i încuraja în noua lor credință. Scrisoarea mai conține câteva lucruri pe care credincioșii nu le înțeleseseră, în special cu privire la așteptata revenire a lui Cristos. Cea de-a doua scrisoare continuă această temă.

1 Timotei, 2 Timotei și Tit au fost scrise către sfârșitul vieții lui Pavel și au avut ca destinatari doi dintre cei mai apropiați colaboratori ai săi. Pavel l-a lăsat pe Timotei în Efes, iar pe Tit în Creta pentru a rezolva câteva probleme cu privire la organizarea și

funcționarea bisericilor locale. Se pare că Timotei și Tit trebuiau să pregătească aceste biserici să se conducă și să acționeze singure. În prima scrisoare către Timotei și în scrisoarea către Tit, Pavel dă câteva instrucțiuni pentru alegerea conducătorilor și pentru rezolvarea diferitelor probleme. Cea de-a doua scrisoare către Timotei, scrisă din închisoare în timp ce Pavel simțea că se apropie de sfârșitul vieții, este foarte personală, fiind plină de sfaturi și încurajări. Pavel îl îndeamnă pe Timotei să-i urmeze exemplul de credință, curaj și răbdare.

Filimon este o scrisoare trimisă de Pavel o dată cu Scrisoarea către Coloseni. Filimon, un creștin din Colose, era stăpânul unui sclav fugar, Onisim, care, sub influența lui Pavel, devenise creștin. Scrisoarea conține rugămintea lui Pavel către Filimon de a-l ierta pe Onisim și de a-l primi înapoi.

Pe lângă scrisorile lui Pavel, mai există altele opt scrise de ucenicii lui Isus. Autorul Scrisorii către **Evrei** este controversat, dar nu încapă nici o îndoială că aceasta le-a fost adresată evreilor care credeau în Cristos. Ei se confruntau cu pericolul de a se îndepărta de învățătura creștină. Această scrisoare a fost scrisă pentru a întări credința acestor creștini. Autorul subliniază înțâietatea lui Cristos față de ceilalți oameni. El îi învață că preoția veșnică a lui Cristos Isus și Legământul cel Nou sunt mai presus de preoția Vechiului Testament și de Vechiul Legământ. Autorul încheie încurajându-i pe credincioși să aibă încredere în Dumnezeu și să trăiască pentru El.

Cuvântul „practic“ este aproape întotdeauna folosit pentru a califica Scrisoarea lui **Iacov**, „un slujitor“ al lui Dumnezeu și al lui Isus. Unii cercetători susțin că acest Iacov ar fi unul dintre frații lui Isus. Trecutul evreiesc al lui Iacov răzbate din natura subiectelor abordate. El vorbește despre cinste și dreptate, despre ajutorarea celor săraci și păzirea de influența lumii, despre înțelepciune, autocontrol, suferință și ispite, despre nevoia de a răspunde cu fapta la auzirea Cuvântului credinței sădit în ei și la istorisirea lucrărilor lui Dumnezeu. El îi mai încurajează pe credincioși să se roage și să aștepte cu răbdare revenirea Domnului Isus.

Scrisorile **1 și 2 Petru** au fost adresate de apostolul Petru creștinilor de pretutindeni. El le vorbește credincioșilor despre speranța vie

și despre adevărata lor casă din ceruri. Petru îi asigură că Dumnezeu nu i-a părăsit, deși ei se confruntă cu vremuri grele. Suferința va duce la creșterea lor spirituală. El le amintește că Dumnezeu i-a binecuvântat și le-a iertat păcatele prin Isus Cristos și că răspunsul lor ar trebui să fie o viață de sfințenie. În a doua sa scrisoare, Petru îi înfruntă pe învățătorii mincinoși. El îi învață pe creștini care este adevărata cunoaștere și, de asemenea, vorbește despre a doua venire a lui Cristos.

Scrisorile **1, 2 și 3 Ioan** au fost scrise de apostolul Ioan. Mesajele lui Ioan despre dragoste îi asigură pe credincioși că Dumnezeu îi va accepta întotdeauna. Ioan îi învață că trebuie să-și arate dragostea lor pentru Dumnezeu iubindu-i pe cei din jur și făcând voia lui Dumnezeu. Cea de-a doua și cea de-a treia scrisoare îi îndeamnă pe creștini să se iubească unii pe alții și îi avertizează cu privire la învățătorii mincinoși și la lipsa de evlavie.

Autorul cărții **Iuda** este fratele lui Iacov și probabil fratele lui Isus. Această scrisoare încurajează credințioșii și se pronunță împotriva celor ce provoacă certuri și dezbinări, precum și contra învățătorilor mincinoși.

Apocalipsa apostolului Ioan este diferită de toate celelalte cărți ale Noului Testament. Ea începe prin a se adresa unor grupuri de creștini din șapte cetăți din Asia Mică (Turcia), însă continuă cu descrierea unui război spiritual care este de un maxim interes pentru creștinii din orice vreme. Această carte folosește un limbaj figurat de o mare complexitate și transmite revelația dată lui Ioan. Multe din simbolurile și imaginile de aici sunt preluate din Vechiul Testament și pot fi înțelese comparându-le cu scrierile respective. Această carte îi asigură pe creștini de victoria totală asupra forțelor răului prin puterea lui Dumnezeu și a lui Isus Cristos, Conducătorul și Ajutorul lor.

Noul Testament și cititorul modern

Cititorul de astăzi al Bibliei ar trebui să țină seama de faptul că aceste cărți, scrise cu mii de ani în urmă, le-au fost destinate unor oameni care au trăit în culturi foarte diferite de a sa. În general, scrierile respective au la bază principii universal valabile, deși relațiile istorice, exemplele și trimiterile pe care le fac nu pot fi înțelese deplin fără o cunoaștere sumară a momentului istoric și a contextului cultural în care au avut loc.

Cititorul modern poate găsi că lumea Bibliei este întrucâtva ciudată. Obiceiurile, atitudinile, vorbirea oamenilor pot părea nefamiliare. Este rezonabil să evaluăm toate acestea după standardele acelor zile și locuri, și nu după cele moderne. Este important, de asemenea, să notăm că Biblia nu este o carte de știință. Ea a fost scrisă cu scopul de a marca evenimentele istorice și a prezenta semnificația lor pentru omenire. Învățăturile ei implică adevăruri universale care depășesc cadrul specific al disciplinelor științifice. Ele rămân relevante chiar și în această epocă modernă pentru că se referă la nevoile spirituale fundamentale ale omului, nevoi care rămân neschimbătoare.

Oricine citește Biblia cu obiectivitate se poate aștepta să aibă de câștigat. Toți cei care o vor citi vor căpăta cunoștințe cu privire la istoria și cultura lumii antice. Vor învăța despre viață, vor descoperi învățăturile lui Cristos Isus și semnificația lor și-și vor da seama de roadele ascultării de El. Totodată, vor câștiga o înțelegere a lumii spirituale și le vor fi oferite lecții practice pentru a trăi o viață dinamică și plină de bucurie. Vor găsi răspunsuri la cele mai dificile întrebări ale vieții. Iată deci câteva motive serioase pentru a citi această Carte. Cel ce-o va citi cu o minte deschisă și curioasă va descoperi, dacă va căuta, scopul lui Dumnezeu pentru viața sa.

Preface

This special version of the New Testament is for those who want an English translation that accurately expresses the full meaning of the original text in a style that is clear and easy to understand. It is especially helpful to those who have limited experience with English, including children and people who are just learning English. It is designed to help such people overcome or avoid the most common difficulties in reading with understanding.

The writers of Scripture, especially those who produced the New Testament writings, showed by the language style they used that they were interested in good communication. The translators of this English version considered this an important example to follow. So they worked to express the meaning of the Biblical text in a form that would be simple and natural. They used language that, instead of working as a barrier to understanding, would provide a key to unlock the truths of the Scriptures to a large segment of the English-speaking world.

The translation is based directly on the original languages of Scripture. In the case of the New Testament, the source text was that which is found in both the United Bible Societies' *Greek New Testament* (fourth revised edition, 1993) and the Nestle-Aland *Novum Testamentum Graece* (twenty-seventh edition, 1993). For the Old Testament books of Psalms and Proverbs, the translators followed the Hebrew Masoretic Text as it is represented in the latest printed edition of *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (1984), while referring occasionally to some earlier readings in the Dead Sea Scrolls. In some cases, they also followed the Septuagint (LXX), the Greek translation of the Old Testament, where it represents readings that are actually earlier

than any known Hebrew manuscript. The occasional variation from these printed editions was guided by reference to the findings of more recent scholarship.

Several special features are used to aid understanding. Brief explanations or synonyms (*italicized* within parentheses) sometimes follow difficult or ambiguous words in the text. If a word or phrase needs fuller explanation, it is specially marked in one of two ways: (1) If its usage is unique or unusual, it is marked by a letter of the alphabet linking it to a footnote that provides an explanation or important information. Included in such footnotes are references to Scripture quotations and information about alternate readings when significant differences occur in the ancient manuscripts. (2) If it is a word that occurs frequently with the same meaning, its first occurrence in a section is marked with an asterisk (*) indicating that an explanation can be found in a Word List at the end of the book.

As in all translations, words that are implied by the context are often supplied in the text to make the meaning clear. For example, the phrase that in Greek is simply "David of Jesse" is always translated into English as "David the son of Jesse." If such explanatory words or phrases are extensive or unusual, they may be marked by half brackets. For example, in the translation, "The LORD gave this command to Moses [for the people]," the phrase in half brackets is added to avoid any misunderstanding that the Lord's command was intended only for Moses and not for all the people.

Finally, in the gospels, the first four books of the New Testament, the section headings are often followed by cross references. These identify where the same or similar material is found in one or more of the other gospels.

Introduction

New Testament is a name that has been used for centuries to describe a group of writings or “books” that make up the second major part of the Bible. So the Bible is actually two collections of books. In fact, the word Bible comes from a Greek word meaning “books.” The word translated “testament” was used to mean a “covenant” or “agreement.” It refers to God’s promise to bless his people. The Old Testament is the collection of writings that relate to the agreement that God made with the descendants of Jacob (Israel) in the time of Moses. The New Testament is the collection of writings that relate to the agreement that God made with all people who believe in Jesus Christ.

The Old Testament writings tell about the great things God did for the people of Israel and his plan for using them to bring his blessings to the whole world. These writings look forward to the coming of a savior or “Messiah” (see “Christ” in the Word List). The New Testament writings continue the Old Testament story. They describe the coming of that savior (Jesus Christ) and the meaning of his coming for all people. The Old Testament is important for understanding the New Testament, since it provides the necessary background. And the New Testament completes the story of salvation that began in the Old Testament.

THE OLD TESTAMENT

The Old Testament writings are a collection of thirty-nine different books produced by many different authors. They were written mainly in Hebrew, the language of ancient Israel. There are a few sections in Aramaic, an international language in Bible times. Portions of the Old Testament were written over 3500 years ago, and more than 1000 years passed between the writing of the first book and the last. In this collection there are books of law, history, prose, songs, poetry, and wise sayings.

The Old Testament is often divided into three main sections: the Law, the Prophets, and the Holy Writings. The Law contains five books called “The Five Books of Moses.” The first book is Genesis. It tells about the beginning of the world as we know it, the first man and woman, and their first sin against God. It tells about the Great Flood and the family God saved through that flood, and it tells about the beginnings of the nation of Israel, the people God chose to use for a special purpose.

THE STORY OF ABRAHAM

God made an agreement with Abraham, a great man of faith. In that agreement God promised to make Abraham the father of a great nation and to give him and his descendants the land of Canaan. Abraham was circumcised to show that he had accepted the agreement, and circumcision became the proof of the agreement between God and his people. Abraham did not know how God would do what he had promised but trusted him to make it happen. This pleased God very much.

God told Abraham to leave his home in Mesopotamia and led him to Canaan (later called the land of Israel, which was approximately the same geographical area known today as Palestine). In his old age Abraham had a son named Isaac, who had a son named Jacob. Jacob (also called Israel) had twelve sons and a daughter. This family became the nation of Israel, but it never forgot its tribal origin. It continued to refer to itself as the twelve tribes of Israel—descendants of the twelve sons of Jacob: Reuben, Simeon, Levi, Judah, Dan, Naphtali, Gad, Asher, Issachar, Zebulun, Joseph, and Benjamin. The three main ancestors—Abraham, Isaac, and Jacob (Israel)—are known as the “fathers” or “patriarchs” of Israel.

Abraham was also a “father” of another kind. Many times in ancient Israel, God called

certain people to speak for him. These special people, or prophets, were God's representatives to the rest of his people. Through the prophets God gave the people of Israel promises, warnings, laws, teachings, lessons drawn from past experiences, and lessons based on future events. Abraham "the Hebrew" is the first prophet mentioned in the Scriptures.

ISRAEL FREED FROM SLAVERY

The family of Jacob (Israel) grew to include about 70 of his direct descendants. One of his sons, Joseph, became a high official in Egypt. Times were hard, so Jacob and his family moved to Egypt, where there was plenty of food and life was easier. This tribe of Hebrews grew to be a small nation, and Pharaoh (the title or name of the king of Egypt) made them serve as slaves. The book of Exodus tells about how finally, after 400 years, God used the prophet Moses to free the people of Israel from slavery in Egypt and take them back to Palestine. The price for freedom was high, but the Egyptians were the ones who had to pay. Pharaoh and all the families of Egypt lost their firstborn sons before the king finally agreed to let the people go free. The firstborn had to die so that the people could be freed—and the people of Israel later remembered this in many ways in their worship and sacrifices.

The people of Israel were ready for their trip to freedom. They had dressed for the escape from Egypt. Each family killed and roasted a lamb. They put the blood from the lamb on their doorposts as a special sign to God. They hurriedly baked bread without yeast and ate their meal. That night the Angel of the Lord went through the land. If the blood of the lamb was not on the doorposts, the firstborn of that family died. The people of Israel were freed. But as the Israelite slaves were about to leave Egypt, Pharaoh changed his mind. He sent his army to catch them and bring them back, but God saved his people. He divided the Red Sea, making a path through it to lead his people to freedom on the other side. Then he released the waters to destroy the army of Egypt that was following behind them. After that, at a mountain in the Sinai desert on the Arabian Peninsula, God made a special agreement with his people.

THE LAW OF MOSES

God's rescue of the people of Israel and his agreement with them at Sinai set this nation apart from all others. This agreement contained promises and laws for the people of Israel. A part of this agreement, known as the Ten Commandments, was written by God on two stone tablets and given to the people. These commands contain the basic principles for the kind of life God wanted the people of Israel to live, including their duty to God, family, and others.

The Ten Commandments and the rest of the rules and teachings given at Mount Sinai became known as "the Law of Moses" or simply "the Law." Many times these terms are used to refer to the first five books of the Scriptures and often to the entire Old Testament.

Besides the Ten Commandments and other rules of conduct, the Law of Moses contains rules about priests, sacrifices, worship, and holy days. These rules are found in the book of Leviticus. According to the Law of Moses, all priests and their helpers came from the tribe of Levi. These helpers were called "Levites." The most important priest was called the high priest.

The Law of Moses included instructions for building the Holy Tent ("Tabernacle"), or Meeting Tent, the place where the people of Israel went to worship God. It also has instructions for making all the things to be used in their worship. This prepared the Israelites for the building of the Temple, the holy building in Jerusalem on Mount Zion, where the people would later go to worship God. The rules about sacrifices and worship forced the people to see that they sinned against each other and against God. But they also gave the people a way to be forgiven and to be reunited with one another and with God. These sacrifices prepared the way for a better understanding of the sacrifice God was preparing to give for all the people of the world.

The Law of Moses also contained instructions for celebrating a number of holy days or festivals. Each festival had its own special meaning. Some festivals were happy occasions to celebrate special times of the year, such as the harvest festivals of First Fruits, Shabuoth (Pentecost or the Festival of Weeks), and Succoth (the Festival of Shelters).

Other festivals were for remembering the wonderful things God had done for his people. Passover was this kind of holy day. Each family relived the escape from Egypt, gathering in their homes to remember this part of Israel's history and to sing songs of praise to God. A lamb was slaughtered and the meal prepared. Each cup of wine and piece of food reminded the people of the things God had done to save them from a life of pain and sadness.

One holy day, in particular, was very serious. Every year, on the Day of Atonement, the people had to remember the many wrong things they had done to others and to God. This was a day of sadness, and the people did not eat. But on that day the high priest offered special sacrifices to 'cover over' or atone for their sins.

The agreement between God and Israel was very important to the writers of the Old Testament. Almost all of the books of the Prophets and Holy Writings are based on the fact that the nation of Israel, and every citizen of Israel, had made a very special agreement with their God. They called it the "Agreement of the Lord" or simply "the Agreement." Their books of history interpret events in light of the Agreement: If the individual or nation was faithful to God and the Agreement, then God rewarded them. If the people abandoned the Agreement, then God punished them. God sent his prophets to remind the people of their agreement with him. The poets of Israel sang of the wonderful things God did for his obedient people, and they mourned the pain and punishments that came to those who disobeyed. These writers based their concepts of right and wrong on the teaching of the Agreement. And when innocent people suffered, the poets struggled to understand why.

THE KINGDOM OF ISRAEL

The story of ancient Israel is the story of people who were always leaving God, God rescuing the people, the people turning back to God and eventually leaving him again. This cycle began almost as soon as the people had accepted God's Agreement, and it was repeated again and again. At Mount Sinai the people of Israel agreed to follow God, and then they rebelled and were forced to wander 40 years in the desert. Finally, Moses' helper, Joshua, led

the people into the promised land. Then came the battles to gain control of the different areas and to settle the first parts of what later came to be known as the land of Israel. For the first few centuries after this settlement, the people were governed by local leaders called judges.

Eventually, the people wanted a king. The first king God appointed for them was Saul. But Saul did not obey God, so God chose a shepherd boy named David to be the new king. The prophet Samuel came and poured oil on his head, anointing him king of Israel. God promised David that the future kings of Israel would be his descendants from the tribe of Judah. David conquered the city of Jerusalem and made it his capital and the future site of the Temple. He organized the priests, prophets, song writers, musicians, and singers for the Temple worship. David even wrote many of the songs (or psalms) himself, but God did not let him build the Temple.

When David was old and about to die, with God's blessing he made his son Solomon king of Israel. David warned his son to always follow God and obey the Agreement. As king, Solomon built the Temple in Jerusalem that David had planned, and he expanded Israel's borders. At this time Israel was at the high point of its power. Solomon became famous, and Israel became strong.

JUDAH AND ISRAEL—THE DIVIDED KINGDOM

At Solomon's death there was disagreement and a struggle among the people, and the nation was divided. The northern ten tribes called themselves Israel. The southern tribes called themselves Judah. (The modern term "Jew" comes from this name.) Judah remained loyal to the Agreement, and David's family continued ruling in Jerusalem for several hundred years.

In the northern kingdom (Israel) numerous kings and dynasties came and went, because the people did not follow the Agreement. The kings of Israel had several capital cities at various times, the last of which was Samaria. In order to strengthen their hold on the people, the kings of Israel changed the way to worship God. They chose new priests and built two new temples—one at Dan (on the northern border of Israel) and the other at Bethel (along Israel's border with Judah). There were many wars between Israel and Judah.

During this time of civil war and troubles, God sent many prophets to Judah and Israel. Some of the prophets were priests; others were farmers. Some were advisors to kings; others lived a much simpler life. Some of the prophets wrote their teachings or prophecies; many others did not. But all the prophets spoke for justice, fairness, and the need to depend on God for help.

Many prophets warned that the people would be defeated and scattered if they did not turn back to God. Some prophets saw visions of future glories as well as future punishments. Many of them looked forward to the time when a new king would come to rule the kingdom. Some saw this king as a descendant of David who would lead the people of God into a new Golden Age. Some spoke of this king as ruling forever over an eternal kingdom. Others saw him as a servant who would suffer many things in order to bring his people back to God. But all of them saw him as the Messiah, the one anointed (chosen) by God to bring in a new age.

THE DESTRUCTION OF ISRAEL AND JUDAH

The people of Israel did not listen to God's warnings. So, in 722/721 B.C. Samaria fell to the invading Assyrians. The people of Israel were taken from their homes and scattered throughout the Assyrian empire, lost forever to their brothers and sisters in Judah. Then the Assyrians brought in foreigners to settle the land of Israel again. These people were taught about the religion of Judah and Israel, and many of them tried to follow the Agreement. These people came to be known as the Samaritans. The Assyrians tried to invade Judah. Many cities fell to the invaders, but God saved Jerusalem. The defeated king of Assyria returned to his homeland, and there he was murdered by two of his sons. So Judah was saved.

For a while the people of Judah changed. They began to obey God, but only for a short time. They, too, were finally defeated and scattered. The nation of Babylon rose to power and invaded Judah. At first they took only a few important people away as captives. But a few years later, in 587/586 B.C., they returned to destroy Jerusalem and the Temple. Some of the people escaped to Egypt, but most of them were taken as slaves to Babylon. Again God

sent prophets to the people, and they began to listen. It seems that the destruction of the Temple and Jerusalem and the exile in Babylon brought about a real change in the people. The prophets spoke more and more about the new king and his kingdom. One of the prophets, Jeremiah, even spoke of a new agreement. This agreement would not be written on tablets of stone, but would be in the hearts of God's people.

THE RETURN TO PALESTINE

Meanwhile, Cyrus came to power over the Medo-Persian empire and conquered Babylon. Cyrus allowed people to return to their homelands. So, after 70 years of exile, many of the people of Judah went back home. The people tried to rebuild their nation, but Judah remained small and weak. The people rebuilt the Temple, although it was not as beautiful as the one Solomon had built. Many of the people truly turned to God and began studying the Law, the writings of the prophets, and the other holy writings. Many men became scribes (special scholars), who made copies of the Scriptures. Eventually, these men organized schools for studying the Scriptures. The people began meeting together on the Sabbath (Saturday) to study, pray, and worship God together. In their synagogues (meetings) they studied the Scriptures, and many people began looking for the Messiah to come.

In the West, Alexander the Great gained control of Greece and soon conquered the world. He spread the Greek language as well as the customs and culture of Greece to many parts of the world. When he died, his kingdom was divided. Soon another empire grew and gained control of a large part of the known world, including Palestine, where the people of Judah lived.

The new rulers, the Romans, were often cruel and harsh, and the Jewish people were proud and defiant. In these troubled times there were many Jews who were looking for the Messiah to come in their own lifetime. They wanted to be ruled only by God and the Messiah that God had promised to send them. They did not understand that God planned to save the world through the Messiah. They thought that God's plan was to save the Jews from the world! Some were content to wait for God to send his Messiah. Others thought that

they should “help” God establish his new kingdom by making sure that the law of Moses was observed and that the Temple, the land, and the Jewish people were kept pure. In order to make this happen, they were willing to suffer, to die, or to kill anyone, foreigners or other Jews, who threatened these goals. Such Jews eventually came to be known as “Zealots.”

THE JEWISH RELIGIOUS GROUPS

By the first century B.C., the Law of Moses had become extremely important to the Jews. They had studied and argued over the Law. The people understood the Law in different ways, but many Jews were ready to die for that Law. There were three major religious groups among the Jews, and there were scribes (scholars or experts of the Law) in each group.

The Sadducees

One of the groups was called the Sadducees. This name probably comes from the name Zadok, the high priest in King David’s time. Many of the priests and the people in authority were Sadducees. These men accepted only the Law (the five books of Moses) as their authority in religious matters. The Law of Moses taught many things about the priests and sacrifices, but it did not teach about life after death. So the Sadducees did not believe that people would ever be raised from death.

The Pharisees

Another group was called the Pharisees. This name comes from a Hebrew word meaning “to interpret (explain)” or “to separate.” These men tried to teach or interpret the Law of Moses to the common people. The Pharisees believed that there was an oral tradition going back to Moses’ time. They believed that people of each generation could interpret the Law in a way that would allow it to meet the needs of that generation. This meant that the Pharisees could accept not only the Law of Moses as their authority, but also the Prophets, the Holy Writings, and even their own traditions. These men tried very hard to follow the Law and their traditions. So they were very careful about what they ate and what they touched. They were careful about washing their hands and bathing. They also believed that people would be raised from death,

because they understood many of the prophets to say that would happen.

The Essenes

The third major group was the Essenes. Many of the priests in Jerusalem did not live the way God wanted them to. Also, the Romans had appointed many of the high priests, and some of these men were not qualified according to the Law of Moses. Because of this, the Essenes did not think the worship and sacrifices were being done properly in the Jerusalem Temple. So they moved out into the Judean desert to live. They formed their own community, where only other Essenes could come and live. They fasted, prayed, and waited for God to send the Messiah to purify the Temple and the priesthood. Many scholars believe that the Essenes were connected in some way with the Qumran Community and the many ancient writings (including the “Dead Sea Scrolls”) found at Qumran and other places in that area of the Judean desert.

THE NEW TESTAMENT

God had begun his plan. He had chosen a special nation. He had made an agreement with those people that would prepare them to understand his justice and his goodness. Through prophets and poets he had revealed his plan to bless the world by establishing a perfect spiritual “kingdom” based on a new and better agreement. This plan would begin with the coming of the promised Messiah. The prophets had spoken of his coming in great detail. They had told where the Messiah would be born, the type of person he would be, and the work he would have to do. It was now time for the Messiah to come and begin the new agreement.

The writings of the New Testament describe how God’s new agreement was revealed and put into effect by Jesus, who was the Christ (meaning “the Anointed One,” the Messiah). They teach that this agreement was to be for all people. And they tell how people in the first century responded to God’s kind offer of love and became a part of the new agreement. Many things that were part of the first agreement are given new meaning under the new agreement, especially ideas related to Israelite worship, such as temple, priesthood, and sacrifice. These writings give instructions to God’s

people about how to live in this world. They also describe the blessings that God promises his people for a full and meaningful life here and for life with him after death.

The New Testament writings include twenty-seven different “books” by at least eight different writers. All of them wrote in Greek, which was widely spoken in the first-century world. More than half of the total writing was done by four “apostles,” men chosen by Jesus to be his special representatives or helpers. Three of these, Matthew, John, and Peter, were among the twelve closest followers of Jesus during his life on earth. The fourth, Paul, was chosen as an apostle later by Jesus through a miraculous appearance.

The first four books, called “Gospels,” are separate accounts of the life and death of Jesus Christ. Generally, these books emphasize Jesus’ teaching, the purpose of his appearance on earth, and the special significance of his death, rather than just the historical facts of his life. This is especially true of the fourth book, the Gospel of John. The first three Gospels are very similar in content. In fact, much of the material in one is found in one or both of the others. Each writer, however, may be writing to a different audience and seems to have a slightly different goal in view.

The four Gospels are followed by Acts, a history of the events following the death of Jesus. It describes how God’s offer of love to all people was announced throughout the world by Jesus’ followers. It tells how the proclaiming of this “gospel” or “Good News” resulted in the conversion of thousands of people throughout Palestine and the Roman world to faith in Jesus Christ. The book of Acts was written by a medical doctor named Luke, an eyewitness of much that he recorded. Luke was also the author of the third Gospel. His two books make a logical unit with Acts being the natural sequel to his account of the life of Jesus.

Following Acts, there is a collection of letters written to individuals or groups of believers in Christ. These letters were sent from leaders in the faith, such as Paul and Peter, two of Jesus’ apostles. These letters were written to help the people of that time deal with problems they were facing. They serve to inform, correct, teach, and encourage

not only those people but all who become followers of Jesus in regard to their faith, their life together, and their life in the world.

The final book of the New Testament, Revelation, is very different from all the other books in the New Testament, although its purpose is similar to that of other letters to churches. Written in a literary style similar to fantasy, its central aim is to encourage followers of Christ, assuring them of victory over evil.

THE BOOKS OF THE NEW TESTAMENT

Here is additional information on each of the New Testament books, which should be helpful in preparation for reading each book:

Matthew. Matthew is the name of one of Jesus’ twelve closest followers. Matthew was a Jewish tax collector when Jesus chose him as one of his apostles. Matthew’s writing shows the influence of his Jewish background and interests. He seems especially interested in the fulfillment of Old Testament prophecies in the life of Jesus. Matthew really centers his book, however, around the teaching of Jesus.

Mark. John Mark was a young companion to some of the apostles. Mark’s style of writing is brief and full of action. Unlike Matthew and Luke, he shows very little interest in Jesus’ teachings. Mark apparently aimed his writing at the Roman non-Jewish mind and centers on the actions of Jesus that prove him to be the Son of God. Mark seems mainly interested in people’s knowing that Jesus came to earth for the purpose of saving them from the consequences of sin.

Luke. This is one of two books written by a traveling companion of the apostle Paul. Luke was a well-educated medical doctor and a talented writer. He seems familiar with Mark’s Gospel and much of the material in the Gospel of Matthew, but he chooses to include mainly the parts that would be attractive and understandable to his non-Jewish audience. More than the other Gospel writers, he seems interested in an orderly account of Jesus’ life as a historical reality. Emphasis, however, is not on the events in Jesus’ life, but on Jesus himself as a loving, caring person who taught people the real meaning of life and reached out to the needs of all people with power to help and save.

John. This Gospel is very different from the first three. This is seen immediately from the

beautiful but profound introduction. John introduces much material that is not found in the other Gospels. His main interest is in proving Jesus to be the Messiah (Christ), the divine Son of God and savior of the world.

Acts. This book, written by Luke, takes up where his first book ends. It begins with Jesus' instructions to his followers to go throughout the world announcing the "Good News," a message about God's love for all people. Jesus wanted them to tell what they now knew about his divine mission to save the earth's people from the consequences of their wrongdoing. Luke traces the exciting fulfillment of this assignment, centering on the activities of two main characters, Peter and Paul. He shows how Christianity spread rapidly from a small beginning in Jerusalem into the surrounding regions of Judea and Samaria, and eventually to the farthest areas of the Roman empire.

The next group of New Testament writings consists of the Letters of Paul. The apostle Paul (originally named Saul) was a well-educated Jew from Tarsus in Cilicia (Southeast Turkey). Educated in Jerusalem, he was a leader among the Pharisees, and he was violently opposed to the Christian movement in its early years. Jesus appeared to him in a vision, however, and changed the whole direction of his life. About ten years later, he began traveling all over the Roman world to proclaim the message about Christ. During this period he wrote many letters to churches (groups of Christians) and to individuals. Thirteen of these letters are included in the New Testament.

Paul's letter to the **Romans** is the longest and fullest of all his letters. Most of his letters are to groups of Christians in cities where he had pioneered in teaching people about Christ and forming churches. However, when he wrote this letter to Christians living in Rome, he had never been there. He was in Greece about 57 A.D. Not being able to travel on to Rome as he had wanted, he wrote his usual teaching in this letter. Besides dealing with a number of other issues, he includes a carefully-written presentation of the fundamental truths of the Christian faith.

The letters of **1 Corinthians** and **2 Corinthians** are two of several that Paul wrote to the Christians in Corinth, a city in southern Greece. In the first of these two let-

ters, Paul deals with some problems that had developed among the Christians there and answers questions that some of them had sent to him. The subjects include Christian unity, marriage, sexual sin, divorce, Jewish customs, etc. Of particular interest is chapter 13, Paul's famous writing on love, which he sees as the solution to all their problems. The second letter follows up on the Corinthians' response to the first letter.

Paul's letter to the **Galatians** deals with a problem of a different kind among the Christians in Galatia. Paul had proclaimed the Christian message there and had formed some churches. Then a group of Jewish teachers went there and taught some ideas that were very different from the true teaching of Christ. The problem was a crucial one, because it involved the basis for a person's good relationship with God. Being unable to travel to Galatia at the time, Paul strongly confronted the problem in this letter. Like his letter to the Romans, it also includes a presentation of the basics of the Christian faith, but for a different reason.

Paul wrote the letter to the **Ephesians** while he was in prison, but it is not certain where or when. The theme of this letter is God's plan to bring all people together under the rule of Christ. Paul encourages Christians to live their lives in harmony with each other and with complete commitment to God's purpose for them.

Paul's letter to the **Philippians** was also written from prison, probably from Rome. Paul was facing many troubles at the time, but he trusted God, and this letter is full of confidence and joy. Paul wrote to encourage the Christians in Philippi and to thank them for some financial help they had sent to him.

Paul wrote the letter to the **Colossians** to confront some false teachings that were troubling the church in Colossae, a city in Asia Minor (modern Turkey). Parts of this letter are similar to the letter to the Ephesians. Paul gives some practical lessons for living the way a Christian should.

The letters of **1 Thessalonians** and **2 Thessalonians** were probably among the first of Paul's letters. On Paul's first trip to Macedonia (northern Greece) he told the people of Thessalonica the Christian message. Many people believed, but Paul had to leave

after a short time. Paul wrote to encourage the people in their new faith. He also discusses some things the people did not understand, especially concerning Christ's expected return. The second letter continues this discussion.

The letters of **1 Timothy**, **2 Timothy**, and **Titus** were written toward the end of Paul's life to two of his close companions. Paul had left Timothy in Ephesus and Titus in Crete to help with some problems about the organization and function of the churches there. Apparently Timothy and Titus were to help the churches in these places prepare for independent leadership and operation. In the first letter to Timothy and the letter to Titus, Paul gives some guidelines for the selection of leaders as well as instructions for dealing with various problems and situations. The second letter to Timothy, written from prison as Paul faced what he felt was the end of his life, is very personal. The letter is full of advice and encouragement as he urges Timothy to follow his own example of faith, courage, and endurance.

Philemon is a short letter written by Paul at the same time he wrote the letter to the Colossians. Philemon, a Christian in Colossae, was the master of a run-away slave Onesimus, who had become a Christian through Paul's influence. The letter is Paul's appeal to Philemon to forgive Onesimus and welcome him back.

In addition to the letters of Paul, there are eight letters written by other followers of Jesus. The author of **Hebrews** is unknown, but it is clear that it was written to Jewish believers in Christ. They were in danger of being pulled away from their belief in Jesus. This letter was written to encourage and strengthen the faith of these Christians. The writer emphasizes the superiority of Jesus Christ over all other beings and persons. He teaches that the eternal priesthood of Jesus Christ and the "better agreement" are superior to the Old Testament priesthood and the "first agreement." The writer closes by encouraging the people to trust in God and to live for Him.

The word "practical" is almost always used in describing the letter from **James**, "a servant" of God and Jesus. Some people think this is one of Jesus' brothers. The Jewish background of James is clear as he teaches about fairness and justice, helping the poor, friendship with the world, wisdom, self-control, trials and temptations, doing and hearing, and

faith and works. He also encourages people to pray and be patient.

The letters of **1 Peter** and **2 Peter** were written by the apostle Peter to Christians who were living in many different places. Peter teaches such Christians about their living hope and their real home in heaven. Because of the hard times they are facing, Peter assures them that God has not forgotten them. They will be better because of their suffering. He reminds them that God has blessed them and has forgiven their sins through Jesus Christ. They should respond by living right. In **2 Peter** the apostle confronts false teachers. He teaches about true knowledge and the second coming of Christ.

The letters of **1 John**, **2 John**, and **3 John** were written by the apostle John. John's letters of love assure the believers that God will always accept them. John teaches that people show their love to God by loving the people around them and by doing the things God wants them to do. The second and third letters appeal to Christians to love one another, and they warn against false teachers and ungodly behavior.

The writer of the letter **Jude** is a brother of James and probably a brother of Jesus. This letter encourages faithfulness and speaks out against troublemakers and false teachers.

The **Revelation** of the apostle John begins with words of criticism, encouragement, and instruction addressed to groups of believers in seven different cities of Asia Minor (modern Turkey). But it continues with a picture of spiritual warfare that is of interest to all followers of Christ. It uses highly figurative language as it tells of visions seen by the author. Many of the figures and images are from the Old Testament and can best be understood by comparing them to Old Testament writings. This last book of the New Testament writings assures believers of ultimate victory over the forces of evil through the power of God and Jesus Christ, their leader and helper.

THE BIBLE AND TODAY'S READER

Today's reader of the Bible should keep in mind that these books were written thousands of years ago for people who lived in cultures very different from ours today. Many of the historical accounts, illustrations, and references they contain can only be understood

with some knowledge of the time and culture in which the writers lived. Generally, however, the writings focus on principles that are universally true. For example, Jesus told a story about a man sowing grain in a field that had different types of soil conditions. Those exact conditions may be unfamiliar to a person today, but the lesson Jesus draws from the example is appropriate for people in any time or place.

The modern reader may find the world of the Bible somewhat strange. The customs, the attitudes, and the way people talk may be quite unfamiliar. It is only reasonable to judge these things by their experience and ideals, not by today's standards. It is also important to note that the Bible was not written as a book of science. It was written mainly to describe historical events and present the significance of

those events in ways that relate to all people. Its teachings present universal truths that are beyond the realm of science. It remains relevant even in our own time, because it deals with people's basic spiritual needs, which never change.

If you read the Bible with an open mind, you can expect to receive many benefits. You will gain knowledge about the history and culture of the ancient world. You will learn about the life and teachings of Jesus Christ and what it means to be his follower. You will gain basic spiritual insights and learn practical lessons for living a dynamic and joy-filled life. You will find answers to life's most difficult questions. There are, therefore, many good reasons for reading this book, and if you read it with a sincere and receptive spirit, you may well discover God's purpose for your life.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>